

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....พืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับพืชที่มีสารเสพติด เช่น กัญชา ให้นำมาใช้เพื่อการรักษาและการวิจัยแล้วแต่เจตนารมณ์หลักยังมีลักษณะที่เป็นกฎหมายเพื่อการสกัด ควบคุม ปราบปรามยาเสพติด ภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน พืชเสพติด เช่น กัญชา ยังคงเป็นยาเสพติดอยู่ ดังนั้น การปฏิบัติการตามกฎหมายจึงไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะใช้เพื่อการแพทย์ (Medical Use) หรือมิใช่ทางการแพทย์ (Non Medical Use) ก็ตาม ซึ่งในหลักธรรมนั้น การปฏิบัติการทางกฎหมายของผู้เสพติดกับผู้ป่วยใช้สมควรมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

การนำพืชเสพติดมาใช้ทางการแพทย์ มีกระบวนการที่มากกว่าการควบคุมปราบปราม แต่ประการเดียว โดยระบบนั้นรัฐจะต้องคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่มีมาตรฐานปลอดภัย และเกิดประสิทธิผลที่ดีต่อสุขภาพและการสาธารณสุข ตลอดจนสังคมในภาพรวม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่วางระบบการนำพืชที่มีสารเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ที่มีสรรพคุณทางยามาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ที่นอกจากจะสร้างสุขภาพอนามัยให้การรักษาป้องกันโรคแก่ประชาชนแล้ว ยังจะนำมาซึ่งการสร้างระบบพัฒนาเศรษฐกิจชาติ ด้วยพืชสมุนไพร ให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสนับสนุนการแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาไทย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๕ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และก้าวทันอารยประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....^{พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์} พ.ศ.

ร่าง
พระราชบัญญัติ
พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิต และสุขภาพของประชาชน ตลอดจนการพัฒนากระบวนการสาธารณสุขของประเทศด้วยการแพทย์บูรณาการระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย ตามนัยของ มาตรา ๕๕ และสอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ มาตรา ๒๖/๕ มาตรา ๒๖/๖ มาตรา ๓๔/๒ มาตรา ๓๔/๓ และมาตรา ๓๔/๔ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๒๓/ เฉพาะผู้รับ อนุญาตตามมาตรา ๒๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์” หมายความว่า บรรดาพืชที่มีองค์ประกอบของสาร ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเป็นสารเสพติด ซึ่งสามารถออกฤทธิ์มีสรรพคุณในการรักษา ป้องกันโรคและหรือ ส่งเสริมสุขภาพได้

“การแพทย์บูรณาการ” หมายความว่า การให้การรักษา ป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสภาพกายและจิต โดยผสมผสานองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทยเข้าด้วยกัน

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ...^{ที่ชื่อเลขพตดให้คุณหมอสมรแพทย์ พ.ด ...}

๒

“สำนักงาน” หมายความว่า องค์การพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์แห่งประเทศไทย
“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการองค์การพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์แห่งประเทศไทย

“การแพทย์” หมายความว่า การกระทำเพื่อการรักษา การพยาบาล การบรรเทาอาการเจ็บป่วย การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การให้การฟื้นฟูสภาพกายและจิต การให้สุศึกษา การดูแลสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเพื่อดำรงสุขภาวะอนามัยที่ดีของประชาชน

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของรัฐด้วย

“การแพทย์บูรณาการ” หมายความว่า การรักษาผู้ป่วยใช้ร่วมกันระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย เฉพาะโรคและการป่วยใช้ที่สำนักงานประกาศกำหนด

“การบริบาลสุขภาพ” หมายความว่า การใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ในรูปแบบลักษณะของการอุปโภคบริโภคให้แก่ประชาชน เพื่อจุดมุ่งในการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและรักษาสุขภาพของร่างกายและจิตใจ

“ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการสาธารณสุข” หมายความว่า บุคคลผู้ประกอบการวิชาชีพ ตามศักดิ์และสิทธิหน้าที่ของกฎหมายวิชาชีพ โดยขึ้นทะเบียนและมีคุณลักษณะสมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิชาชีพสากล ปฏิบัติงานเพื่อระบบการสาธารณสุขของประเทศ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนพัฒนาพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์

“ผู้ป่วยใช้” หมายความว่า บุคคลผู้ป่วยหรือผู้มีความบกพร่องด้านสุขภาพทางกายและหรือจิตทั่วไปที่ได้รับการบริการด้านสาธารณสุข โดยการแพทย์บูรณาการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ กำหนด อัตราค่าธรรมเนียมไม่เกิน บัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ การยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดภารกิจอื่นและออกประกาศเพื่อปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

โครงสร้างและการบริหาร

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์กร เรียกว่า “องค์การพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์แห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า อสพท. ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Thailand Medical Narcotic plant Bureau” ใช้อักษรย่อว่า TMNB

ตราสัญลักษณ์ รูปลักษณ์ ขององค์กรตามวรรคหนึ่งเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้ อสพท. เป็นส่วนราชการและเป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานของ อสพท. และมีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานและมีอำนาจหน้าที่ตาม ที่เลขาธิการมอบหมาย โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นสำนักงานสาขาของ อสพท.

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ..... พ.ศ.

มาตรา ๘ ให้ อสพท.เป็นองค์กรที่พิจารณาวินิจฉัยอนุญาต ดำเนินการขึ้นทะเบียน อนุญาตหรือในภารกิจและหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับระบบการนำพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์มาใช้เพื่อ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการสร้าง ผลิตภัณฑ์เพื่อการบริหารสุขภาพทั้งการอุปโภคและการบริโภคทุกชนิด รวมทั้งการจัดฝึกอบรมหรือ กิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์

มาตรา ๙ อสพท. มีโครงสร้างการปฏิบัติงาน ดังนี้

(๑) สำนักงานอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแล เป็นเลขานุการคณะกรรมการ ทุกคณะ ประสานงานงานธุรการ งานประชาสัมพันธ์ วิเทศสัมพันธ์ งานงบประมาณ การบริหารงาน บุคคล งานกฎหมายและนิติกรรม งานสนับสนุนสาขา อสพท. ทุกจังหวัด และงานอื่นๆ ตามที่ เลขานุการมอบหมาย

(๒) สำนักงานพัฒนาพืชเสพติดทางการแพทย์ มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล สนับสนุนด้านการ เกษตรของพืชเสพติดให้คุณภาพ การตัดพันธุ์ การพัฒนาพันธุ์ พัฒนาการปลูก การบำรุงเลี้ยงเพื่อการนำมา ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ให้ความรู้และอื่นๆ ตามที่เลขานุการมอบหมาย

(๓) สถาบันการสกัดสารทางการแพทย์ ใช้ ชื่อภาษาอังกฤษว่า มีอำนาจหน้าที่ในการ กำกับดูแลด้านการสกัดสารจากพืชเสพติด เพื่อใช้ในการแพทย์พัฒนาระบบการสกัดสาร ให้ความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์นวัตกรรมกรรมวิธีสกัดสารที่เหมาะสมกับบริบทของสังคม สนับสนุนการตรวจ วิเคราะห์สารเคมีในพืช และอื่นๆ ตามที่เลขานุการมอบหมาย

(๔) สำนักงานกำกับและควบคุมการใช้สารเสพติดให้คุณภาพการแพทย์ มีอำนาจหน้าที่ ในการประสานงานในการสร้างระบบให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ใช้สารเสพติดให้คุณภาพการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีการสื่อสารเชื่อมโยง การปฏิบัติงานกันอย่างเป็นระบบ โดยมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติงานของแต่ละจังหวัด ประสานงานและปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ อสพท.ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของ กนสพ.

(๕) สำนักงานวิจัยและพัฒนาพืชเสพติดทางการแพทย์ ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า ใช้ อักษรย่อว่า MNRD มีอำนาจหน้าที่ทางวิชาการ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ประเมินผลการปฏิบัติ และจัดทำรายงาน ประสานงาน ขึ้นทะเบียนพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์ พิสูจน์นวัตกรรมให้ ความรู้แก่สังคม สนับสนุนระบบสารสนเทศ ศึกษาติดตามระบบการตลาดทั้งในประเทศและต่าง ประเทศ และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่เลขานุการมอบหมาย

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์ ใช้อักษรย่อว่า กนสพ. ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง แรงงาน ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขานุการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นกรรมการ

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนโดยให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการแพทย์ แคนนาบินอยจำนวนสองคน ซึ่งเป็นแพทย์แผนปัจจุบันจำนวนหนึ่งคนและแพทย์แผนไทยจำนวนหนึ่งคน

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....พืชเสพติดให้ควบคุมประเภทที่ ๑ พ.ศ.

๔

ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการการเกษตรด้านพืชที่มีสารเสพติดจำนวนหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสหวิทยาการจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสำนักงานอำนวยการ สำนักงานพัฒนาพืชเสพติดให้คุมทางการแพทย์ สถาบันการสกัดสารทางการแพทย์ สำนักงานกำกับการใช้และควบคุมสารเสพติดให้คุมทางการแพทย์ และสำนักงานวิจัยและพัฒนาพืชเสพติดทางการแพทย์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ กนสพ. ตั้งคณะบุคคลขึ้น ๑ ชุด เรียกว่า คณะผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง กับพืชเสพติดให้คุมทางการแพทย์ เพื่อให้คุณกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ เชิญเข้าร่วมประชุม กรณีมีวาระที่ต้องการคำปรึกษา โดยให้มีค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายอื่นได้ เทียบเท่าคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ และหมวดวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) นายกรัฐมนตรีให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๓ ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่เหลืออยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๔ กนสพ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารจัดการ อสพท. และควบคุมการบริหารกองทุนและสำนักงาน หน่วยงานปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณที่ อสพท. ดำเนินการในแต่ละปี

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ...^{พืชเสพติดให้ควบคุมทางการแพทย์ พ.ด.}

๕

(๓) พิจารณาให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา การออกกฎกระทรวง และอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความเห็นชอบในการออกระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินกองทุน การเก็บรักษาเงินกองทุน การลงทุน และการจัดหาผลประโยชน์จากกองทุน

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ตามมาตรา ๑๗

(๖) เสนอนโยบายแก้ไขปัญหา พิษ อดมา และส่งเสริมการแพทย์บูรณาการ การพัฒนาพืชเสพติด ให้ความรู้ทางการแพทย์ให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านการแพทย์ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๗) ภารกิจสำคัญเร่งด่วนอื่น ๆ

มาตรา ๑๕ การประชุม กนสพ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม กนสพ. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ กนสพ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ให้ กนสพ. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ คณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เลขาธิการสำนักงานปราบปรามยาเสพติด ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และตัวแทนวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาสมุนไพรที่มีสารเสพติดและมีคุณลักษณะเป็นยา เป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการเลือกตั้งกรรมการ คนใดคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ให้เลขาธิการ อสพท. เป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขาธิการที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสำนักงานอำนวยการ สำนักงานพัฒนาพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ สถาบันการสกัดสารทางการแพทย์ สำนักงานกำกับการใช้และควบคุมสารเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ และสำนักงานการวิจัยและพัฒนาพืชเสพติดทางการแพทย์ ตามมาตรา ๙ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน หรือตามที่คณะกรรมการบริหารพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์มอบหมาย โดยการประชุมคณะกรรมการให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการการบริหารพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลบริหารจัดการทั้งระบบในการนำพืชเสพติดที่ให้คุณภาพทางการแพทย์ให้เกิดประโยชน์แก่ชาติและประชาชน

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ^{พืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์} พ.ศ.

๖

(๒) ส่งเสริม กำหนดมาตรฐาน และการควบคุมซึ่งสายพันธุ์กรรม สายพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ การเพาะปลูก การบำรุงเลี้ยง การจัดเก็บ การผลิต การแปรรูป การใช้ประโยชน์ ภายในราชอาณาจักร

(๓) สร้างมาตรฐานส่งเสริมพัฒนาและควบคุมการประกอบการด้านการแพทย์ บุรณาการ การยาและการอาหาร การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม และการดำเนิน ธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร

(๔) พัฒนาและเสริมสร้างต้นแบบ การจัดการเพื่อผลิตพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ ทุกชนิด

(๕) ขึ้นทะเบียนและประกาศชนิดและคุณสมบัติของพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ที่จะนำไปเป็นผลิตภัณฑ์ ทั้งการอุปโภคและบริโภค

(๖) ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัย พัฒนา พิสูจน์ นวัตกรรมและมาตรฐานการผลิต การแปรรูป และการใช้ประโยชน์ รวมถึงการขึ้นทะเบียนสิทธิบัตร การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ การสร้างปัญญาประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ทุกชนิด รวมถึงการสนับสนุน ทั้งแบบให้เปล่า และแบบกู้ยืมเพื่อสร้างประโยชน์จากพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ทุกรูปแบบ

(๗) ควบคุมและป้องกันการกระทำอันเป็นความผิดเกี่ยวกับการใช้พืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ ให้มีการประสานงานส่งต่อผู้กระทำผิดไปพิจารณาคดี ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษและหรือกฎหมายอื่น ตามฐานข้อมูลแห่งการกระทำผิดกฎหมาย

(๘) พัฒนาการแพทย์บุรณาการ อนุรักษ์ปกป้องพันธุกรรมของสายพันธุ์พืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ในประเทศไทย อนุรักษ์ภูมิปัญญาชาติ องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและนวัตกรรมที่ค้นพบ

(๙) พิจารณาอนุมัติการของงบประมาณประจำปี การบริหารกองทุนพัฒนาพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๒

กองทุนพัฒนาพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์

มาตรา ๑๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนพัฒนาพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์” ใน อสพท.

มาตรา ๒๐ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๓

(๒) เงินงบประมาณแผ่นดินกรณีไม่เพียงพอตามมาตรา ๒๔

(๓) ทรัพย์สินหรือเงินที่มีผู้บริจาค

(๔) ผลประโยชน์ของกองทุนตามมาตรา ๒๑

(๕) เงินค่าปรับที่เกิดจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และค่าปรับจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๖) รายได้อื่นๆ เช่น ค่าลงทะเบียนการฝึกอบรม ค่าบริการตรวจวิเคราะห์สารในพืช การจัดกิจกรรมสนับสนุนอื่นๆ

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ^{ที่เสกติดใจคุณหมอแพทย์ น.ด.}

๓/

มาตรา ๒๑ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุน และการจัดหา ผลประโยชน์ของกองทุน กระทำได้ตามระเบียบที่ อสพท. กำหนด โดยความเห็นชอบของ กนสพ. และกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้ อสพท. เสนอบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบรับรองและรายงานผลเสนอต่อ กนสพ. และใช้ประกอบการเสนอของบประมาณในปีถัดไป

งบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินตามวรรคหนึ่งให้ กนสพ. นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและจัดให้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ ให้ อสพท. ประกาศกำหนดสัดส่วนของสารเสพติดให้คุณทางการแพทย์ในผลิตภัณฑ์ที่เป็นยาและผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคบริโภคทุกชนิด กำหนดค่าธรรมเนียมต่างๆ และอัตราภาษีเฉพาะธุรกิจ อันเกี่ยวข้องกับพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ตามภารกิจตามมาตรา ๔ โดยความเห็นชอบของ กนสพ.

ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้ร้อยละห้าสิบ ให้ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน อีกร้อยละห้าสิบให้ส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๒๔ กองทุนพัฒนาพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ เป็นกองทุนที่สะสมทุนสำรองเพื่อใช้เป็นงบประมาณในปีถัดไปของ อสพท. โดยจัดสรรให้มีทุนสำรองคงเหลือได้ร้อยละสามสิบของวงเงินงบประมาณที่จัดสรรไว้ใช้ในปีก่อน

หากมีเงินเกินภาระการใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ ส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดินและหากไม่เพียงพอ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้เพียงพอแก่ภารกิจได้ ตามมติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕ รายจ่ายของกองทุน

- (๑) รายจ่ายตามแผนงานและโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
- (๒) รายจ่ายเพื่อการสนับสนุนการปลูก การสกัดสารและการวิจัยพัฒนาระบบการนำพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ให้เกิดประโยชน์ในทุกมิติของการพัฒนาชาติ
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ
- (๔) ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เช่น การจัดซื้อเครื่องมือทางการแพทย์ ตรวจวิเคราะห์สารเคมีในพืช
- (๕) ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากร
- (๖) ค่าใช้จ่ายเป็นกรณีฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- (๗) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามระเบียบที่ อสพท. ประกาศกำหนด

หมวด ๓

การสนับสนุนและการดำเนินการ

มาตรา ๒๖ ให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดวิธีการเพาะปลูกพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ การตัดพันธุ์ บำรุงพันธุ์ การบำรุง เลี้ยง การจัดเก็บผลผลิต และการเก็บรักษา ให้ อสพท. ดำเนินการประกาศกำหนดและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการให้ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์ทางการแพทย์

เมื่อสถานการณ์ของประเทศพร้อมเพื่อการปลูกพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์เชิงพาณิชย์ให้ อสพท. เสนอ กนสพ. เพื่อประกาศกำหนดเป็นกฎกระทรวง

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ^๑ พืชเสพติด^๑ ที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ.

๘

มาตรา ๒๓ ให้ อสพท. โดยความเห็นชอบของกนสพ. ประกาศวิธีการ พันธุ์เพาะปลูก การบำรุงพันธุ์ บำรุงเลี้ยง การจัดเก็บผลผลิตและการเก็บรักษา ตามมาตรา ๒๖ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปรับทราบ วางแผนสนับสนุนภาคประชาชนในการปลูกพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ตามสถานการณ์ ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ พร้อมการประเมินผล

การประเมินผลให้ทุกหน่วยที่ปฏิบัติ ประเมินผลในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติ หากพบปัญหา ให้รายงาน อสพท. โดยมีชกช้ำ รวบรวมผลการปฏิบัติในภาพรวมตามแผนงานให้สำนักวิจัยและพัฒนาพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ วิเคราะห์จัดทำรายงานต่อไป

มาตรา ๒๔ ให้สถาบันการศึกษาศึกษาพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์สนับสนุนการตรวจวิเคราะห์สารเคมีในพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ หรือพืชที่ค้นพบใหม่ที่อาจมีสารที่มีคุณทางการแพทย์

ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการตามพื้นที่ที่เหมาะสม โดยให้เป็นบริการของรัฐหรือกำหนดค่าธรรมเนียม ที่ประชาชนเข้าถึงได้ การยกเว้นค่าธรรมเนียมการตรวจวิเคราะห์สารแก่กลุ่มประชาชนหรือผู้ใด จักต้องมีเหตุผลและหลักฐานประกอบ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์

ให้มีการประเมินผลในทุกหน่วยที่ปฏิบัติ ประเมินผลทุกขั้นตอนของการปฏิบัติ หากพบปัญหาให้รายงาน อสพท. โดยมีชกช้ำ รวบรวมผลการปฏิบัติในภาพรวม ตามแผนงานให้สำนักวิจัยและพัฒนาพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ วิเคราะห์จัดทำรายงานต่อไป

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานกำกับการใช้และคุ้มครองสารเสพติดให้คุณทางการแพทย์ กำหนดโครงการ แผนงานและวิธีการในการใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์เพื่อการรักษาพยาบาล และการบริหารสุขภาพแก่ประชาชน

มาตรา ๓๐ ให้สำนักสาธารณสุขจังหวัดและสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานสาขาของ อสพท. ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ และรายงานผลให้ อสพท. และกระทรวงสาธารณสุขทราบ

มาตรา ๓๑ ให้สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกันกำหนดแผนการปฏิบัติการใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์และการควบคุมกำกับ การเชื่อมโยงการปฏิบัติงานซึ่งกันและกันให้มีประสิทธิภาพ เมื่อมีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกระทำผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.๒๕๒๒ หรือกระทำผิดตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๓๒ ให้กระทรวงสาธารณสุข ประกาศรายชื่อโรคที่มีความจำเป็นต้องใช้การรักษาแบบบูรณาการ ระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบันกับแพทย์แผนไทย โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการเลือกแผนการรักษาที่เหมาะสม และปลอดภัยที่สุดสำหรับผู้ป่วยใช้แต่ละราย ทั้งนี้ สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติ ที่สะดวก ในการสื่อสารตามบริบทและสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่

การจัดอบรมความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพื่อการพัฒนาการใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ของทุกวิชาชีพในระบบการสาธารณสุข จะต้องเป็นหลักสูตรบูรณาการของศาสตร์ทางการแพทย์แผนปัจจุบัน และการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๓ ประชาชนไทยทุกคนมีสิทธิได้รับการรักษาการป่วยใช้และการบริหารสุขภาพด้วยพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ตามสถานะของระบบการประกันสุขภาพทุกประเภทที่ครองสิทธิอยู่

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....^{พืชเสพติดในอุตสาหกรรมแพทย์} พ.ศ.

๙

มาตรา ๓๔ การรักษาผู้ป่วยไข้และให้การบริบาลสุขภาพ ให้กระทรวงสาธารณสุข ประกาศกำหนดเป็นระดับ ดังนี้

(๑) ระดับผู้แนะนำพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ได้แก่ บุคคลทั่วไป หรืออาสาสมัครสาธารณสุขที่ผ่านการรับรองจากหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐ ว่ามีความรู้ความสามารถและมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ประชาชน ผู้ป่วยไข้ ในผลิตภัณฑ์ด้านการรักษาและบริบาลสุขภาพที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(๒) ระดับวิชาชีพผู้แนะนำพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขที่มีองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและสนับสนุนการบริการสุขภาพ ซึ่งเป็นผู้ผ่านการรับรองจากหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐว่ามีความรู้พื้นฐานของทางการแพทย์บูรณาการด้านพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์

(๓) ระดับผู้ให้เวชกรรมเบื้องต้นพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการรักษาและการรักษาเบื้องต้น ในการปฏิบัติจริง ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ หมอพื้นบ้านและพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งเป็นผู้ผ่านการรับรองจากหน่วยงาน ภาครัฐหรือองค์กรที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐ สามารถให้การรักษาด้วยพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ได้ตามศักดิ์และสิทธิของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

(๔) ระดับผู้เชี่ยวชาญพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพตาม

(๓) ที่สภาวิชาชีพให้การรับรองว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะการแพทย์ บูรณาการและการใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ เป็นผู้ให้การรักษา และหรือให้คำปรึกษา

ให้ผู้รักษาและผู้บริบาลสุขภาพแก่ผู้ป่วยไข้และประชาชนปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ตามกรอบ ที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยเคร่งครัด ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมถึง การอนุญาต การปลูก การสกัด การครอบครอง และการนำมาใช้เพื่อการรักษาและหรือการบริบาลสุขภาพ

มาตรา ๓๕ ผู้ป่วยไข้ และประชาชนผู้ใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ในการรักษาและ บริบาลสุขภาพจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ให้การรักษาและการบริบาลสุขภาพ ตามมาตรา ๓๔

หากมีเหตุจากการไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง และเกิดข้อผิดพลาดอันเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยและประชาชน ให้สงวนสิทธิการฟ้องร้องเป็นคดีทางการแพทย์

มาตรา ๓๖ ผู้ให้การรักษาตาม (๓) หรือ (๔) ของมาตรา ๓๔ ซึ่งให้การบำบัดรักษาผู้ป่วย เฉพาะรายด้วยพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ ป่วยไข้หรือทายาทของ ผู้ป่วยไข้ก่อน เว้นแต่เป็นกรณีฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งสามารถพิสูจน์ได้

มาตรา ๓๗ ผู้ป่วยไข้และประชาชนที่นำพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ไปใช้นอกเหนือ จากการรักษาและการบริบาลสุขภาพในลักษณะของการใช้เป็นยาเสพติด นำไปแจกจ่ายผู้อื่นหรือ จำหน่ายให้ผู้อื่นในลักษณะเป็นธุรกิจการค้าโดยมิใช่ผู้ครอบครองและจำหน่ายได้ตามกฎหมาย ให้ถือว่า ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๘ ในการบริบาลสุขภาพ ห้ามใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์กับประชาชน ที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบห้าปี เว้นแต่เพื่อการรักษา

ผู้ปกครองของเยาวชนซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะจะต้องร่วมรับผิดชอบในกรณีที่มีการใช้ พืชเสพติด ให้คุณทางการแพทย์ผิดจากเจตนาเพื่อการรักษาและการบริบาลสุขภาพ

มาตรา ๓๙ ให้ อสพท. และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานสาขา มีอำนาจ เปรียบเทียบปรับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กนสพ. ประกาศกำหนด

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ..... พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๐

กรณีผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๔ และประชาชนพบการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติ นี้ อาจดำเนินการแจ้งหรือส่งเรื่องให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการได้สวนและเปรียบเทียบปรับ หรือส่งเรื่องให้คณะกรรมการยาเสพติดให้โทษประจำจังหวัดดำเนินการภายในระยะเวลาเจ็ดวันทำการ เว้นแต่เป็นความผิด ชัดแจ้งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต้องดำเนินการทันที

มาตรา ๔๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจเยี่ยม และให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก่ครัวเรือนและประชาชนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ความผิดลหุโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีอำนาจเปรียบเทียบ ปรับ กรณีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง

มาตรา ๔๑ ความผิดลหุโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

(๑) การไม่ขออนุญาตและการครอบครองเพาะเลี้ยงพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ เกินกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด

(๒) การครอบครองผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ที่มีสารของพืชเสพติดที่ยังมิได้รับการ รับรองมาตรฐานจากองค์การอาหารและยาเกินกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด

(๓) ไม่แสดงหลักฐานการรับอนุญาตปลูกและครอบครองตาม (๑) และ (๒)

(๔) ใบอนุญาตหมดอายุ

(๕) มีการใช้พืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์เกินขนาดที่ผู้ให้การรักษากำหนด จนเป็นเหตุให้ ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลด้วยเหตุเดียวกันในรอบปีปฏิทินเกินกว่าสามครั้ง

(๖) มี การแบ่งปันให้บุคคลอื่นร่วมปลูกพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์และหรือให้ร่วมใช้ ผลิตภัณฑ์ตาม (๒)

(๗) มีประวัติชัดเจนในการใช้ผลิตภัณฑ์ตาม (๒) เกินขนาดเกินกว่าสามครั้งในรอบปี ปฏิทินซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อตนเองและสังคมได้

(๘) ไม่ดำเนินการควบคุมสายพันธุ์ ตามระเบียบวิธีที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(๙) มีการแปรรูปให้เป็นอาหารโดยมีสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทเกินกำหนดตาม ประกาศของกระทรวงสาธารณสุข อันเป็นโทษต่อสุขภาพของผู้บริโภค

มาตรา ๔๒ ให้กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดแบบรายงานการใช้พืชเสพติดให้ คุณทางการแพทย์แก่บุคคลากร เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๔ แบบรายงานของสาธารณสุขจังหวัดและสำนักงานการแพทย์กรุงเทพมหานคร เป็นระยะๆ ตามปริมาณการใช้และการตรวจเยี่ยมของ แต่ละพื้นที่เพื่อประเมินผลพัฒนาทางการแพทย์และส่งรายงานยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ให้ส่งรายงานและข้อมูลต่างๆ ตามวรรคหนึ่ง ไปยังสำนักงานวิจัยและพัฒนาพืชเสพติด ให้ คุณทางการแพทย์ เพื่อรวบรวมและเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร หากเป็นกรณีสำคัญ ให้นำเสนอต่อ กนสพ. ด้วย

มาตรา ๔๓ อสพท. ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยทุกหกเดือน และต้องจัดทำ รายงานประจำปี เสนอต่อ กนสพ. และคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๔ สำนักงานวิจัยและพัฒนาพืชเสพติดให้คุณทางการแพทย์ มีอำนาจหน้าที่ ในการสนับสนุนการวิจัย ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ จัดอบรมเชิงบริ การให้ความรู้แก่สังคม พิสูจน์นวัตกรรม ของพืชเสพติด ให้คุณทางการแพทย์ จัดทำทะเบียนสายพันธุ์ ประชาสัมพันธ์ บริหารระบบสารสนเทศ รับรายงานผล วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ช่วยเสนอวาระการประชุมคณะกรรมการ บริหาร เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาหรือสนับสนุนนวัตกรรมตามสถานการณ์

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ...^{พืชเสพติดให้คุณภาพประชาชน} พ.ด.....

๑๑

หมวด ๔ การกำกับควบคุมและการป้องกัน

มาตรา ๔๕ ให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อสพท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำ แนวทางการกำกับดูแล ควบคุม สนับสนุน ประสานงาน ประเมินผล และพัฒนาการใช้พืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์อย่างเป็นระบบ

แนวทางการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอต่อ กนสพ. เพื่อให้ความเห็นชอบและออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ อสพท. อาจตั้งรางวัลการแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ตามเหตุและสถานการณ์อันสมควร โดยประกาศกำหนดและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

มาตรา ๔๗ ให้ กนสพ. ส่งมอบชุดความรู้เกี่ยวกับพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ ให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในระบบการศึกษาของประเทศทุกระดับ

หากมีนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ ให้มีการปรับปรุงเนื้อหาสาระให้เกิดพลวัตในการปรับปรุงทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๔๘ ถ้าผู้ประกอบการวิชาชีพเป็นผู้การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษพ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับผู้นั้น

มาตรา ๔๙ การกระทำความผิดลหุโทษของผู้ป่วยใช้หรือประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากการเปรียบเทียบปรับ อาจใช้การบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะแทนค่าปรับ หรือร่วมกับค่าปรับก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๕ พืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ภาคประชาชน

มาตรา ๕๐ ให้ อสพท. ประกาศหลักเกณฑ์ การอนุญาตให้ภาคประชาชนแต่ละครัวเรือน สามารถปลูกพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ได้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขให้สามารถจดทะเบียน รับอนุญาตได้ในสาระสำคัญดังนี้

(๑) การมีบุคคลที่สมควรใช้พืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์เพื่อรักษาและบริหารสุขภาพ เช่น จำนวนบุคคลในครัวเรือน การมีผู้ป่วยใช้ การมีผู้สูงอายุ และอื่นๆ

(๒) ปริมาณที่อนุญาต ตั้งแต่หนึ่งต้นและไม่เกินหกต้น ตามสถานภาพ (๑)

(๓) สายพันธุ์เพาะปลูก เป็นไปตามที่ อสพท. กำหนดและให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมของพื้นที่

(๔) ต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันสายพันธุ์และดำรงรักษาประโยชน์ของสารเคมีในพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์

(๕) ให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจเยี่ยมติดตาม ให้คำแนะนำด้านการแพทย์ และการบำรุงเลี้ยง ตลอดจนการนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และการบริหารสุขภาพ

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....^{พืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์ พ.ด.....}

๑๒

(๖) เป็นการปลูกเพื่อใช้เฉพาะครัวเรือนของผู้ขออนุญาตเท่านั้น ห้ามการปลูกเพื่อแจกจ่าย แบ่งปันหรือประกอบเป็นธุรกิจ

(๗) การแปรรูปที่มีลักษณะเป็นยาโรค ต้องผ่านการพิจารณาอนุญาตจาก อสพท. โดยผ่านการพิจารณารับรองของกระทรวงสาธารณสุข โดยเสนอกรรมวิธี การนำมาใช้ การตรวจสอบ มาตรฐานความปลอดภัยและเป็นการใช้เฉพาะครัวเรือนของตนเท่านั้น

(๘) หลักเกณฑ์อื่น ๆ เพื่อการอุปโภค บริโภคให้เป็นไปตามที่ อสพท. ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๑ ประชาชนทุกครัวเรือนสามารถรวมตัวกันจดทะเบียนจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อทำข้อตกลงในการปลูกกับหน่วยงานที่รัฐ อนุญาต ตามประกาศของ อสพท. ให้สามารถแปรรูปหรืออื่นใดของพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ได้

มาตรา ๕๒ ให้ อสพท. จัดทำประกาศหลักเกณฑ์ การอนุญาต การขึ้นทะเบียนของ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน วิสาหกิจชุมชน ที่ต้องการปลูกพืชเสพติดให้คุณภาพแพทย์เพื่อ ผลิตเป็นยาหรือเป็นสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ ผู้ให้การรักษาและผู้ให้การบริหารสุขภาพตามมาตรา ๓๔ ไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ อสพท. กำหนดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าวันถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ป่วยใช้และประชาชนผู้ใช้เพื่อการบริหารสุขภาพที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทางที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้หรือผู้ปกครองของเขาวชน ตามมาตรา ๓๘ และเป็นความ ผิดลหุโทษตามมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือบำเพ็ญประโยชน์ สาธารณะตั้งแต่สิบวันถึงสามสิบวัน หรือทั้งปรับและบำเพ็ญประโยชน์

มาตรา ๕๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการทุจริตตามพระราช บัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ บทบัญญัติมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ ยังมีให้ใช้บังคับจนกว่า คณะรัฐมนตรีจะประเมินความพร้อมทางสังคม ความพร้อมของทรัพยากร สถานการณ์ของพืช เสพติดให้คุณภาพแพทย์ในระดับสากลว่าเหมาะสมกับบริบทของชาติ แล้วจึงให้บังคับใช้ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๗ ในระหว่างที่พระราชบัญญัตินี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ ให้คณะรัฐมนตรีจัดตั้ง คณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเพื่อวางแผน เตรียมการ จัดหาสถานที่ ทรัพยากร ยกเว้นกฎกระทรวง และ แนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องให้ อสพท. ปฏิบัติการได้ทันที

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติพืชเสพติดให้คนทางการแพทย์ พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติพืชเสพติดให้คนทางการแพทย์
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ แม้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับพืชที่มีสารเสพติด เช่น กัญชา ให้นำมาใช้เพื่อการรักษาและการวิจัยแล้วแต่เจตนารมณ์หลักยังมีลักษณะที่เป็นกฎหมายเพื่อการสกัด ควบคุม ปราบปรามยาเสพติด ภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน พืชเสพติด เช่น กัญชา ยังคงเป็นยาเสพติดอยู่ ดังนั้น การปฏิบัติการตามกฎหมายจึงไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะใช้เพื่อการแพทย์ (Medical Use) หรือมิใช่ทางการแพทย์ (Non Medical Use) ก็ตาม ซึ่งในหลักกรรมนั้น การปฏิบัติการทางกฎหมายของผู้เสพติดกับผู้ป่วยใช้สมควรมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

การนำพืชเสพติดมาใช้ทางการแพทย์ มีกระบวนการที่มากกว่าการควบคุม ปราบปรามแต่ประการเดียว โดยระบบนั้นรัฐจะต้องคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่มีมาตรฐานปลอดภัย และเกิดประสิทธิผลที่ดีต่อสุขภาพและการสาธารณสุข ตลอดจนสังคมในภาพรวม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่วางระบบการนำพืชที่มีสารเสพติดให้คนทางการแพทย์ที่มีสรรพคุณทางยามาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ที่นอกจากจะสร้างสุขภาพอนามัยให้การรักษาป้องกันโรคแก่ประชาชนแล้ว ยังจะนำมาซึ่งการสร้างระบบพัฒนาเศรษฐกิจชาติ ด้วยพืชสมุนไพร ให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าสนับสนุนการแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาไทย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๕ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และก้าวทันอารยประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติพืชเสพติดให้คนทางการแพทย์ พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๕ กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างยาเสพติดให้โทษกับพืชเสพติดให้คนทางการแพทย์ การยกเลิกกฎหมายยาเสพติดให้โทษที่มีบทบัญญัติถึงพืชเสพติดให้คนทางการแพทย์ คำนิยามศัพท์ที่สำคัญการรักษารักษาและอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ประเด็นสำคัญประการหนึ่ง คือ การตีความให้การใช้พืชเสพติดให้คนทางการแพทย์ ประกอบด้วยการรักษาพยาบาลประการหนึ่งกับการใช้เพื่อการบริหารสุขภาพ อันจะขยายความไปถึงบุคคลที่มีได้เจ็บป่วย แต่ใช้สารเสพติดที่ใช้คนต่อสุขภาพได้ ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ และ

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ.....^{พืชเสพติดให้โทษฉบับพิเศษ พ.ศ.}

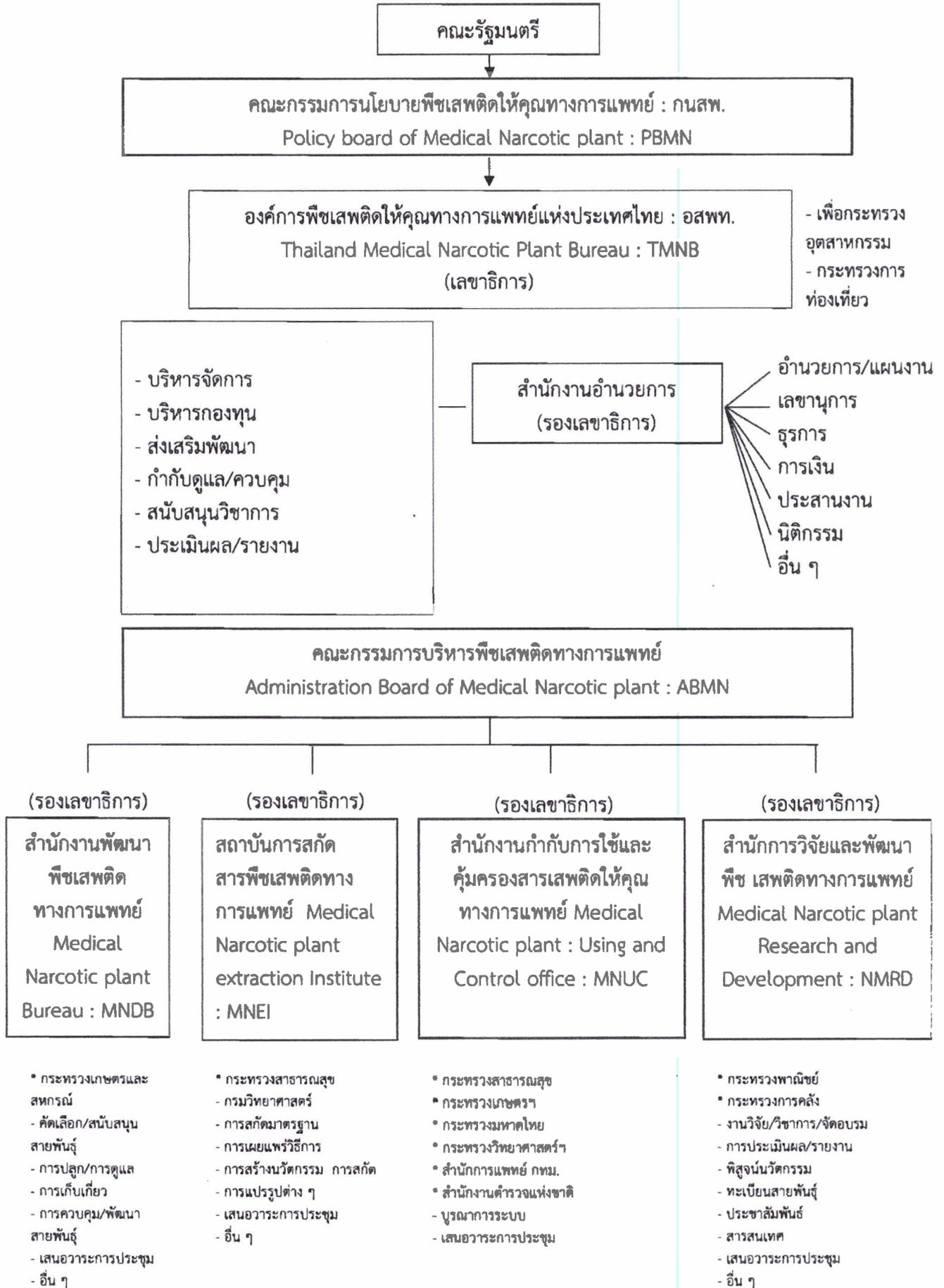
๒

ส่งผลให้เกิดการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องอุปโภคบริโภค สร้างเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศไทยในอนาคต

๒. หมวด ๑ มาตรา ๒ ถึงมาตรา ๑๘ กำหนดโครงสร้างและการบริหารงาน โดยจัดตั้งองค์กรซึ่งเรียกว่า “องค์การพืชเสพติดทางการแพทย์แห่งประเทศไทย (อสพท.) จัดตั้งคณะกรรมการระดับนโยบาย ซึ่งเรียกว่าคณะกรรมการนโยบายพืชเสพติดให้โทษทางการแพทย์ (กนสพ.) เพื่อกำหนดนโยบายและกำกับกำกับการดำเนินงานของ อสพท. โดย อสพท. จะอยู่ในสังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรี มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารพืชเสพติดให้โทษทางการแพทย์ จัดแบ่งโครงสร้างการดำเนินงานให้ครอบคลุมทั้งระบบการคัดพันธ์ การเพาะปลูก บำรุงเลี้ยง การแปรรูป เป็นยา หรือการอุปโภคบริโภค การนำมาใช้ทางการแพทย์ และการวิจัยพัฒนาตลอดจนภารกิจที่สนับสนุนต่าง ๆ มีตำแหน่งหน้าที่ให้จำแนกความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การปลูก การสกัด การนำมาใช้และการวิจัยพัฒนา เป็นองค์กรสนับสนุนภาคประชาชนในทุกมิติครบวงจร และเป็นองค์กรราชการยุคใหม่ (New Bureaucracy Model) ที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีตำแหน่งหน้าที่โดยสังเขป ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ พ.ศ.

๓

ต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติ^{ที่แก้ไขเพิ่มเติมให้สมบูรณ์แห่ง} พ.ร.บ.

๔

๓. หมวด ๒ มาตรา ๓๙ ถึงมาตรา ๒๕ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์เป็นกองทุนที่มีลักษณะได้มาจ่ายไป ภายใต้การสนับสนุนค้ำประกันจากงบประมาณรัฐ มีบทบัญญัติของรายรับรายจ่าย และการบริหารกองทุน การรายงานและการประเมินผล

๔. หมวด ๓ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๔๔ กำหนดเกี่ยวกับการสนับสนุนและการดำเนินการของ อสพท. ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำพืชเสพติดให้คุณภาพทางการแพทย์ การกำหนดระดับของการปฏิบัติภาคประชาชน และภาคพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามวิชาชีพ และอาชีพเพื่อสนับสนุนระบบการนำไปใช้และการควบคุม

๕. หมวด ๔ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๙ กำหนดให้มีการกำกับดูแลและควบคุมตลอดจนการป้องกันการกระทำผิดในการนำพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์ไปใช้ การจัดการศึกษาให้แก่สังคมและเยาวชนการเพิ่มโทษสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพกระทำผิด

๖. หมวด ๕ มาตรา ๕๐ ถึงมาตรา ๕๒ กำหนดบทบัญญัติในส่วนของผู้ผลิตให้คุณภาพการแพทย์ภาคประชาชน โดยให้ประชาชนมีสิทธิปลูกและครอบครองผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์เฉพาะในครัวเรือนได้

๗. หมวด ๖ มาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๕ กำหนดให้มีบทกำหนดโทษกรณีผู้ให้การรักษา ผู้ป่วยใช้ และผู้ใช้เพื่อการบริบาลสุขภาพ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่กระทำการทุจริตหรือเพิกเฉย ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อพบผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๘. บทเฉพาะกาล มาตรา ๕๖ ถึงมาตรา ๖๐ กำหนดบทเฉพาะกาลให้บทบัญญัติ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ ยังมีให้ใช้บังคับจนกว่าคณะรัฐมนตรีจะประเมินความพร้อมทางสังคม ความพร้อมของทรัพยากร สถานการณ์ของพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์ในระดับสากลว่าเหมาะสมกับบริบทของชาติ แล้วจึงให้บังคับใช้ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

นอกจากนี้ เพื่อการเตรียมการจัดตั้งองค์กรและการดำเนินการทุกด้าน พร้อมการจัดหลักสูตรพืชเสพติดให้คุณภาพการแพทย์แก่สถาบันการศึกษาทุกวิชาชีพ ให้คณะรัฐมนตรีจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อวางแผน เตรียมการ จัดหาสถานที่ ทรัพยากร ยกร่างกฎกระทรวง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
